

Въпроси и отговори от затворен тип

1. На 05.12.2018г. в съда е внесен обвинителен акт срещу Стоян Големанов – съдия от РС – Варна, за престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК, извършено в гр. Варна на 10.05.2018 г. Кой съд е компетентен да разгледа делото?

- а. РС – Варна
- б. Софийският градски съд**
- в. Специализираният наказателен съд

2. Трябва ли подсъдимият да заплати адвокатско възнаграждение за служебен защитник, назначен на основание чл. 94, ал. 1, т. 9 от НПК ?

- а. Да
- б. Не
- в. Да, но само, ако има средства

3. Ще призове ли въззивният съд подсъдим, който не е подал жалба срещу първоинстанционната присъда, ако обвинението му е за деяние, извършено в съучастие с друг подсъдим, който е подал въззивна жалба?

- а. Да
- б. Не
- в. Само, ако и двамата подсъдими са поискали това пред първата или въззивна инстанция

4. По делата от частен характер:

а. Производството се развива по реда на глава Двадесет и осма от НПК, когато са налице основанията на чл. 78а от НК;

б. Производството се развива по общия ред и чл. 78а от НК се прилага с присъдата, ако са налице основанията за това;

в. Производството се развива по общия ред и чл. 78а от НК не може да бъде приложен никога.

5. Кой съд е компетентен да се произнесе по оттеглянето на въззивната жалба или протест и с какъв акт се произнася той?

- а. Първостепенният съд с определение
- б. Съдия от първостепенния съд с разпореждане
- в. Съответният въззивен съд с определение**

6. Кой е пострадал от престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 3, пр. 1, вр. чл. 198, ал. 1 от НК, когато негов предмет е вещ, която не е собствена на лицето, от чието владение е отнета чрез използване на сила:

- а. Собственикът на вещта;
- б. Владелецът на вещта;
- в. И двамата.**

7. Как трябва да постъпи съдията докладчик при внесено в съда постановление по чл. 375 от НПК за умишлено престъпление от общ характер, за което към момента на образуването на съдебното дело е предвидено да се налага наказание „Лишаване от свобода“ за срок до пет години, но той служебно констатира, че към датата на извършване на твърдяното престъпление предвиденото в НК наказание е било „Пробация“?

а. Да насрочи делото за разглеждане в съдебна фаза по реда на Глава XXVIII от НПК;

б. Да прекрати съдебното производство и да върне делото на прокурора за внасяне на обвинителен акт;

в. Да запита обвиняемия дали желае да се ползва от закона, който е действал към датата на твърдяното престъпление, след което да прецени процесуалния ред за разглеждане на делото.

8. При подаден протест срещу осъдителна първоинстанционна присъда с искане към въззивния съд да отмени приложението на чл. 66 от НК по отношение наложеното наказание „Лишаване от свобода“, с какви правомощия разполага контролиращата съдебна инстанция, ако прецени, че определеният размер на наказанието няма да постигне целите по чл. 36 от НК?

а. Да отмени присъдата и да върне делото за ново разглеждане от първоинстанционния съд, за да бъде наложено справедливо наказание;

б. Да увеличи наказанието;

в. Да потвърди присъдата.

9. Колко наказания следва да бъдат наложени на лице, което е извършило три деяния, които осъществяват поотделно различни състави на едно и също престъпление, извършени са през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите:

а. Три наказания - за всяко от деянията, и те се изтърпяват отделно;

б. Първо се определя наказание за всяко от деянията, след това се постановява подсъдимият да изтърпи най-тежкото от тях;

в. Едно наказание.

10. От кой момент започва да тече погасителната давност за наказателно преследване на престъпление по чл. 115 от НК, ако жертвата е починала дни след довършването на изпълнителното деяние?

а. От осъществяването на последното действие, което е било насочено към умъртвяването на жертвата;

б. От датата на настъпването на смъртта;

в. От датата на образуване на наказателното производство за разследване на престъплението.

11. При лека телесна повреда, извършена при условията на неизбежна отбрана, реторсия се:

- а. Прилага;
- б. Не се прилага;**
- в. Зависи от противоправното нападение.

12. При превишаване пределите на неизбежна отбрана деецът:

- а. Не носи гражданска отговорност;
- б. Носи гражданска отговорност, освен ако не е налице случайно деяние;**
- в. Винаги носи гражданска отговорност.

13. При извършено престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 12, алт. 2 от НК:

- а. Чл.23, ал.1 от НК е приложим;**
- б. Чл.23, ал.1 от НК не е приложим;
- в. Зависи от изпълнителното деяние.

14. Първоинстанционният съд е приел за съвместно разглеждане в наказателния процес граждански иск, предявен от пострадалия. Подсъдимият е починал по време на делото пред първата инстанция. Какво трябва да направи първостепенният съд?

а. Да прекрати на основание чл. 289, ал. 1 от НПК наказателното производство, без да се произнася по приетия за съвместно разглеждане в наказателния процес граждански иск;

б. Да прекрати наказателното производство, като се произнесе по приетия за съвместно разглеждане в наказателния процес граждански иск;

в. Да прекрати на основание чл. 289, ал. 1 от НПК наказателното производство, като изпрати делото на гражданския съд за произнасяне по приетия за съвместно разглеждане в наказателния процес граждански иск.

15. Предметът на умишлено престъпление в случаите, изрично предвидени в особената част на Наказателния кодекс – чл. 224, ал. 3 от НК, чл. 242, ал. 7 от НК, чл. 354а, ал. 6 от НК и др., се отнемат в полза на държавата:

а. Само на основанията предвидени в чл. 53, ал. 1 и ал. 2 от НК;

б. Само на основание разпоредбите на особената част на Наказателния кодекс;

в. Зависи от това дали съдът се произнася с присъда или с определение по чл. 306, ал. 1 от НПК.

Казус

През 2016 година подсъдимият Кирил Николаев Георгиев работил във фирма, която се занимавала с доставка на автомобили от чужбина и последващата им реализация в България. За това обстоятелство свидетелката Мария Райчева разбрала от свой близък, познат на подсъдимия и свидетел по делото – Иван Ивановски. Последният свързал пострадалата и подсъдимия. Срещата между двамата се провела на 14.09.2016 г. в дома на свидетелката Валя Цинцарска в ж.к. „Люлин“. Пострадалата попитала подсъдимия дали може да ѝ достави автомобил от чужбина. Поставила изискванията си, като конкретизирала марката и модела на колата – „Фолксваген Голф“ и годината на производство – по възможност след 2005 година. Подсъдимият отговорил утвърдително, след което в присъствието на свидетелите Валя Цинцарска, Тая Иванова и Иван Ивановски пострадалата му предала в брой сумата от 800 евро. Подсъдимият поел ангажимент след осем дни, считано от датата на уговорката, да достави поискания автомобил.

След като срокът изминал, в разговор със свидетеля Ивановски подсъдимият споменал, че е направил проучване, при което установил, че автомобил с марка, модел и година на производство, посочени от пострадалата, струва около 1000 – 1200 евро.

За доставката на искания автомобил в началото на месец октомври 2016 година пострадалата предала на подсъдимия още 400 евро. На тази среща подсъдимият ѝ споменал, че има предвид конкретен автомобил и обещал да го достави на свидетелката Мария Райчева в рамките на две седмици.

От тази втора среща изминали месец-два. При едно от пътуванията си до Италия подсъдимият закупил автомобил – модел, марка и година на производство, съответни на посочените от пострадалата. Автомобилът превозвал на автовоз. При пътуването за България станала авария, горните рампи паднали върху долните и колата се повредила.

Подсъдимият закарал колата в ж.к. „Обеля“, в работилницата за поправка на автомобили на свидетеля Иван Георгиев Иванов. Със съдействащото поведение на друг клиент на сервиза – свидетелят Славолюб Симеонов, колата била свалена от автовоза и оставена за ремонт.

След този период се оказало, че подсъдимият няма да пътува известно време за чужбина. Той се свързал със своя познат Тони Табаков, който също се занимавал с доставка на автомобили от чужбина. Последният предлагал за продажба лек автомобил „Фолксваген Голф“. Свидетелят Табаков и подсъдимият постигнали договорка последният да покаже именно този автомобил на пострадалата и, ако тя го одобри, да уреди отношенията си с него.

В края на месец февруари 2017 година подсъдимият и пострадалата провели среща и оглед на автомобила, предоставен от свидетеля Тони Табаков. Състоянието, в което колата се намирала, не задоволило пострадалата и тя отказала да приеме вещта. Поискала подсъдимия да ѝ върне парите, които му била предала.

По този повод, придружавана от свидетелите Кирил Каменаров и Николай Стоименов, пострадалата посетила дома на подсъдимия. При тези срещи подсъдимият не отказал да върне парите. Обяснил, че е финансово затруднен и помолил да изпълни задължението си на няколко вноски.

Пострадалата отказала и поискала подсъдимият да ѝ подпише предварително изготвен от нея документ, уреждащ отношенията им. Подсъдимият не се съгласил и пострадалата се обърнала за съдействие към прокуратурата.

Левовата равностойност на 1 200 евро към 14.09.2016 г. по курса на БНБ възлиза на 2 347 лева.

При тези факти прокуратурата е внесла в съда обвинителен акт.

Въпроси от отворен тип към казуса:

1. При така посочените факти каква би могла да бъде евентуалната правна квалификация на деянието, за което в съда е внесен обвинителен акт? Обосновете се.

2. Какъв би бил изходът на делото и кои са основните Ви съображения за това?

3. При издаване на осъдителна присъда каква би била съдбата на приетия за съвместно разглеждане по делото граждански иск? Обосновете се.

4. При издаване на оправдателна присъда каква би била съдбата на приетия за съвместно разглеждане по делото граждански иск? Обосновете се.

5. Ще има ли право пострадалата Мария Райчева да подаде въззивна жалба срещу оправдателната присъда, ако в процеса пред първата инстанция е била конституирана само като граждански ищец?

Отговори на въпросите от отворен тип :

1. Възможната правна квалификация на деянието, за което в съда е внесен обвинителен акт, е по член 209, ал. 1, пр. 1 и пр. 2 от НК. Касае се за основен състав на престъплението измама, осъществен чрез двете форми на изпълнително деяние: възбуждане на заблуждение, реализирано на 14.09.2016г. (датата, на която пострадалата е предоставила първата парична вноска на подсъдимия) и поддържане на формираното заблуждение, осъществено в началото на месец октомври на 2016г., когато е предадена втората вноска.

2. При посочените в казуса факти следва да бъде издадена оправдателна присъда.

От обективна страна подсъдимият е постигнал с пострадалата договорка да ѝ достави автомобил от чужбина. Неговата марка, модел и година на производството са били конкретизирани от Райчева, която на две различни дати, чрез две вноски е предала на подсъдимия сумата, необходима за закупуване на автомобила. В изпълнение на своята част от договорката подсъдимият е предприел пътуване до Италия и е закупил кола с показатели, съответни на изискванията на пострадалата. При превоза, поради случайно по своя произход събитие, закупената за пострадалата вещ е била увредена до степен, която е пречатвала реалното изпълнение на поетото от длъжника – подсъдим изпълнение. Падането на рампата върху автомобила не може да се вмени във вина на Кирил Георгиев, тъй като това събитие той нито е предизвикал, нито е могъл, а и не е бил длъжен да предвиди. Въпреки това, с оглед на достъпните и практикувани способи на изпълнение, подсъдимият е положил усилия да престира длъжното. Той е осъществил контакт със свидетеля Табаков и се е снабдил с друг автомобил, който, макар и с по-ниско качество, е приел, че е възможно ефективно да изпълни длъжния резултат.

Деянито не е съставомерно и от субективна страна. Отсъствието на пряк умисъл следва от поведението на дееца преди, по време и след осъществяване на конкретните му договорки с пострадалата. На първо място, подсъдимият е имал обективна възможност да напусне страната и да достави искания автомобил. Към процесната дата той се е занимавал именно с такъв тип работа, а многократните му излизания в чужбина и доставката на автомобила в България показват, че той не е използвал договорните си отношения с пострадалата като средство за измама. В сетивно възприятните му представи е имало съзнание, че увреждането на вещта, поради случайното събитие, го прави неизправна страна по договора с пострадалата. Ето защо той е предприел действия по удовлетворяване на кредитора, като е предложил на пострадалата автомобила, получен от свидетеля Табаков. От друга страна, подсъдимият в нито момент не е отрекъл, че дължи на пострадалата връщане на парите, които тя му е предала за закупуване на колата, а и сам е предложил да се издължи на вноски.

3. Съгласно правилата на гражданското право лицата, които са претърпели вреди от виновно предизвикано от ответника поведение, имат право да искат обезщетяване на същите по съдебен ред. Един от възможните начини за това е претенция за обезвреда с иск по чл. 45 от ЗЗД. Издаването на осъдителна присъда предполага, че по делото са били установени всички факти от значение за гражданската отговорност на подсъдимия (деяние, противоправност, вреда и вина), поради което гражданският иск за обезвреда следва да бъде уважен.

4. При издаване на оправдателна присъда съдът приема, че причинените на пострадалата имуществени вреди не се дължат на виновно и противоправно поведение на подсъдимия, поради което липсва основанието на чл. 45 ЗЗД. Неизправната страна действително дължи заплащане на сумата, но не поради неправомерно увреждане, а на договорно основание. Доколкото извършеното от подсъдимия не съставлява деликт по смисъла на чл. 45 от ЗЗД, предявеният от пострадалата Райчева граждански иск за обезвреда следва да бъде отхвърлен.

5. Конституираната като граждански ищец Мария Райчева ще има право да подаде въззивна жалба срещу първоинстанционната присъда, но само в гражданскоотхвърлителната ѝ част, която накърнява нейните права и законни интереси.